

Paraules de benvinguda a l'Il·lm. Sr. Joaquim Folch-Rusiñol i Corachan

Joan Uriach i Marsal

Acadèmic de número. fund@uriach.com

Excm. Sr. president de l'Acadèmia, il·lustres acadèmics i acadèmiques, distingides autoritats, senyores i senyors, amics tots,

Avui l'Acadèmia m'ha donat l'oportunitat, i al mateix temps la satisfacció, de poder presentar un dels nous acadèmics d'honor, l'enginyer Joaquim Folch-Rusiñol i Corachan, amic des de fa una pila d'anys. L'Il·lm. Sr. Joaquim Folch-Rusiñol va néixer a Barcelona l'any 1953, en el si d'una família emprenedora, que s'estimava en gran manera la cultura i el seu país. Amb gran il·lusió, intentaven realitzar un munt d'iniciatives positives, tant en el món de l'art com en el terreny empresarial.

En primer lloc, voldria fer una lleugera pinzellada dels avantpassats de l'amic Joaquim, perquè crec que han tingut una influència important sobre el tarannà del nostre recipiendari. El seu avi, Joaquim Folch i Girona, enginyer i geòleg, nascut el 1892, era un home de gran reconeixement mundial, i també un emprenedor brillant, que fundà una empresa mítica que amb els anys es convertiria en tot un referent en el món de les pintures de decoració, la famosa casa TITAN, el nom de la qual ja ho diu tot. L'avi Folch també tenia molta afició al col·leccionisme, però un col·leccionisme atípic, que va saber transmetre a tota la família, començant pels seus fills i néts. Esperem que en l'avenir els descendents també sàpiguen continuar aquest hàbit. La seva gran passió eren les pedres, concretament, el que se'n diu minerals. Era un excels col·leccionista de minerals i gemmes, va ser considerat el primer del món en aquesta especialitat geològica a fer-ho de manera particular. Tot un pioner.

Recordo personalment que, quan jo era estudiant, l'avi Folch, a part de transmetre la dèria de col·leccionar a la pròpia família, també es dedicava a transmetre el virus als estudiants. Recordo vivament que ens convidava a casa seva per mostrar-nos la increïble col·lecció que posseïa. Això ens permetia conèixer aquest home de prop, i comprovar de quina manera ferma i apassionada encomanava aquests coneixements i intercanviava punts de vista i experiències sobre la importància, el fet i la tasca de ser col·leccionista. El seu esperit obert i humil li permetia fer-ho de tu a tu.

El seu fill, l'Albert Folch i Rusiñol, pare del nostre nou acadèmic d'honor, va heretar també la dèria recol·lectora i la va continuar ampliant amb altres tipus de recopilacions; concretament, vull esmentar la seva afició per la pintura i l'escultura d'arrel ètnica, que va anar engrandint a través de nombrosos viatges que va realitzar a Amèrica del Sud, Àfrica i Àsia, acompanyat del seu gran amic, l'escultor Eudald Serra, gran coneixedor d'aquests temes. Va crear una gran col·lecció ètnica, importantíssima, que conserva la Fundació Folch.

Centrats ara en la persona d'en Joaquim Folch-Rusiñol i Corachan, voldria assenyalar que ha heretat igualment aquesta passió pel col·leccionisme i ha mantingut aquestes immenses col·leccions de la família, ampliant-les a altres vessants també ben curioses i diferents. Amb les seves germanes, Elena i Ste-

lla, han sabut concentrar en totes aquestes antologies un interès força particular, ha perseverat en l'esperit dels avantpassats i mantingut tots aquests magnífics conjunts tan valuosos, augmentant-los i engrandint-los encara més, en diferents vessants molt característiques. Així, tenen la col·lecció d'instruments musicals antics, que s'ha convertit en una de les col·leccions catalanes més interessants a nivell mundial. Aquesta col·lecció, juntament amb una altra de ceràmica antiga, es troba a Rupit. També tenen una col·lecció de pintura catalana que fa caure d'esquena, amb aportacions del seu il·lustre avantpassat Santiago Rusiñol; de fet, la seva àvia era neboda de Don Santiago, el gran pintor. Santiago Rusiñol, que no tenia un *duro* perquè era un bohemí empedreït, anava a dinar a casa dels Folch dos o tres cops per setmana: quan ho feia, sempre recorria al nebot polític, el conegut Joaquim Folch i Girona, l'avi, fundador de la nissaga, i li portava quadres pintats per ell, com a agraïment. Però com que, malgrat aquesta ajuda, Santiago Rusiñol tenia la butxaca foradada i no podia pintar-ne tants, ambdós homes van arribar a un acord: van quedar que el pintor li portaria quadres dels seus amics, així que va començar a omplir-li la casa de Meifrén, Casas, Urgell, etcètera. És per aquesta raó tan generosa que, ara, els Folch-Rusiñol tenen un conjunt de pintura tan extremadament exquisit, perquè els quadres arribaven en aquella casa de manera escollida i molt ben triada, sota l'ombra incòlume del gran geni pictòric: l'ull clínic infal·lible de Don Santiago plana per sobre del nostre personatge.

Però, potser, la col·lecció que més li agrada és la d'art oriental (japonès i xinès), que ha seguit amb rigor científic, sens dubte heretat de la mare, Margarita Corachan, filla del cèlebre metge, del qual se sent tan orgullós. El talent independent que caracteritza Joaquim Folch-Rusiñol l'ha portat a admirar de manera propera i minuciosa l'art japonès, amb la mateixa força amb que admira la cultura oriental. Folch-Rusiñol és símbol de l'eclectic més universal i ampli possible. Dins d'aquest eclecticisme, que no s'acaba mai, és un dels grans col·leccionistes mundials de cotxes i motos antics, que conserva al Vallès. A més, amb aquests cotxes antics ha participat en nombroses competicions internacionals, en les quals ha obtingut resultats tan brillants com el de campió de Fórmula I Històrica. Ell diu que un cotxe antic és com una escultura amb vida, que el fa vibrar. Amant de la velocitat i les carreres, aquest conjunt particular de vehicles també és únic i gairebé exclusiu i se sent cofoi de compartir-lo amb els seus dos fills, Joaquín i Alberto, fidels successors del pare, de l'avi i del besavi. No puc acabar aquesta glosa sense dir, que tot això ha estat possible gràcies al recolzament incondicional de la seva esposa Virgínia, sempre al seu costat, acompanyant-lo en totes les ocasions i animant-lo a assolir les seves fites.

La seva dèria pel món de l'automobilisme el va portar a ser vocal de la Junta del Reial Automòbil Club de Catalunya, el RACC, una de les institucions punteres més importants i representatives del país, juntament amb el Barça, al qual supera en nombre de socis amb escreix.

A més, Folch-Rusiñol pertany a diverses fundacions. Sense anar més lluny, estem junts a la d'en Josep Carreras contra la leucèmia. Per això, i per tants altres aspectes personals summament positius, crec que l'amic Folch-Rusiñol acumula mèrits més que suficients per formar part d'aquesta docta Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. Estic segur que la nova figura d'en Joaquim Folch aportarà el seu bast coneixement en el gran món de les col·leccions, i afegirà la dosi d'empenta i serenitat que el moment exigeix per encapçalar i acompanyar institucions com la nostra.

21 de novembre de 2012